

גלייך 412
שנה ט' תש"פ

סיפורי צדיקים

יו"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר שיבלט"א

סיפורי חז"ל

מעשה ברבי שמעון בר יוחאי שהיה הולך בדרך וראה חשכה גדולה בעולם. אמר לבנו ר' אלעזר, בוא נראה מה מבקש הקב"ה לעשות בעולם, הלכו ופגשו מלאך, ושלושים להבות של אש יצאו מפיו. אמר לו רבי שמעון, מה אתה הולך לעשות? אמר המלאך, אני הולך להחריב את העולם, כיון שאין 30 צדיקים בדור. אמר לו רבי שמעון, מבקש אני ממך שתלך ותעמוד לפני הקב"ה ותאמר לו, בר יוחאי יש בעולם. הלך המלאך ואמר לפני הקב"ה, גלוי וידוע לפניך מה שאמר לי ר"ש, אמר לו הקב"ה לך והחרב את העולם ואל תשמע לדברי בר יוחאי, הלך המלאך להחריב את העולם, כשראה רבי שמעון את המלאך, אמר לו: אם אין אתה מסתלק מכאן גזרנו עליך שלא תעלה עוד השמימה. עכשיו עלה לרקיע ואמור לפני הקב"ה, אם אין שלושים צדיקים יעמוד העולם בזכות עשרים צדיקים, ואם אין עשרים צדיקים יעמוד העולם בזכות עשרה, או בזכות שנים או בזכות אחד, וזה אני. יצאה בת קול ואמרה אשרך רבי שמעון שהקב"ה גזור גזירה ואתה מבטלה.

פרשת השבוע

פשוטים, מצטרפים ל"מניין" לכל דבר שבקדושה.

ונקדשתי בתוך בני ישראל (כ"ב - ל"ב)
 מסופר על הבעל שם טוב הקדוש זיע"א, שהלך פעם עם תלמידיו בשדה. למשמע געיית שור נאנח מרה. מששאלוהו לסיבת אנחותו? ענה הבעש"ט: במקום ידוע בעולם, מעלים עכשיו יהודי על המוקד רח"ל. והוא נופח את נשמתו בהרגשה שעמד בנסיגונו. ונכשל ברגש גאוה ברגע כה נשגב של קידוש שם שמים. והרי געיית השור מוכיחה, כי השור מקריב את עצמו ללא כל הכרה עצמית, אלא פשוט משום שכך גזר עליו הבורא.

ונקדשתי בתוך בני ישראל (כ"ב ל"ב)
 הרה"ק רבי משה ליב מסאסוב זיע"א, היה רגיל לומר בוא וראה כמה יקר כל אדם מישראל, שכן תשעה גאונים עולם בעלי תריסין אי אתה יכול לעשות מהם "מניין" לתפילה, לקדיש ולקדושה, ולברכו, ואילו עשרה יהודים עמי הארצות

ונקדשתי בתוך בני ישראל (כ"ב ל"ב)
 פשוטים, מצטרפים ל"מניין" לכל דבר שבקדושה.

ועניתם את נפשותיכם בתשעה לחודש (כ"ג - ל"ב)
 מסופר על הרה"ק ה"אהבת שלום" מקוסוב זיע"א, שהיה חולה במחלה קשה ונאסר עליו לצום ביום כפור. חששו חסידיו פן יאבה רבם לצום. פנו אל הרה"ק רבי יהושע מבעלזא זיע"א, שהיה מחותנו כי ישפיע עליו להימנע מן הצום. כתב הרה"ק מבעלזא להרה"ק רבי מנחם מנדל, מי יוכל להאמין זאת על איש קדוש כמותו? הלא מרועה אחד אנחנו מצווים ועומדים לבלתי אכול ביום הכפורים. וכן לאכול במקום המצטרך משום ונשמרתם לנפשותיכם. זוכרני עת חלה אבי הרה"ק רבי שלום זיע"א, חששנו פן יסרב לאכול, אך הוא בצדקתו, הזדרז אחרי כל נדרי לבקש אוכל כפי שהיה צרי, ואמר הריני מוכן לקיים מצות בוראי, ואבל בשמחה יתירה שלא ראינו כמותה רק בעת שאכל מצה או נטל לולב.

זמני השבת

זמני יציאת השבת
ירושלים 8:05 ת"א: 8:08 ר"ת: 8:40

זמני כניסת השבת
פרשת אמור

זמני כניסת השבת
ירושלים: 6:49 ת"א: 7:04

ואמנם איגרתו של רבי יחזקאל לנדא פתחה לפני לייבל העשיר-העני שערים רבים, בכל מקום שאליו הגיע נהג לפנות תחילה אל רב המקום, להציג לפניו את האיגרת, וזה כבר היה מכוונו אל האנשים המתאימים. במקצת הכסף שקיבץ השתמש למחייתו, אך את חלק הארי שלח לבני משפחתו. ערב אחד כאשר הגיע לעיירה יהודית, ניגש כדרכו אל רב המקום, לאחר שעיין באיגרתו של ה'נודע ביהודה' אמר לו גש נא ליהודי פלוני שעשיר הוא ואיש חסד, ואמור לו כי אני שלחתיך אליו.

העשיר קיבלו בסבר פנים יפות, הציע לו מיטה בחדר האורחים, והתנצל שייאלץ לחלוק את החדר עם אורח נוסף, זהו דרשן שבא מעיר רחוקה, הסביר העשיר, אני מקווה שתיהנה מהשהייה בחברתו.

לייבל והדרשן כמעט שלא נפגשו זה עם זה, עם בוקר היו פונים איש איש למלאכתו, הדרשן לדרשותיו ולייבל לאיסוף הנדבות, רק לקראת ערב היו שבים לחדרם ופונים לישון. לכאורה היה מקצועו של הדרשן מכובד יותר משל לייבל, אף על פי כן, מלאכתו של לייבל בזכות מכתבו של ה'נודע ביהודה' היתה קלה משל הדרשן, שהיה צריך למצוא אנשים שיחפצו לשמוע את דרשותיו, ואף לשלם תמורתן.

בוקר אחד כשניעור לייבל משנתו ולבש את בגדיו, נדהם לגלות שאיגרת ההמלצה שהיתה מוצפנת בכיס מעילו נעלמה. צמרמורת חלפה בגופו, כל גורלו היה תלוי באיגרת יקרה זו, מבט מהיר על מיטתו הריקה של הדרשן הבהיר לו הכל. במפח נפש עזב לייבל את בית מארחו, והחל לשוטט בחוצות העיירה באין תכלית, עתה לא היה שונה מיתר העניים המסכנים שקיבצו פרוטה לפרוטה.

כך נדד מעיירה לעיירה, ובקושי הצליח להחיות את נפשו בפרוטות המעטות שקיבץ. מובן שגם משלוחי הכספים למשפחתו שכל כך חיכו לזה, הופסקו, והוא גם התבייש להודיע להם את האסון שקרהו, ומאידך, כל אותה עת עשה הדרשן כסף רב, הודות לאיגרת המכובדת והנדירה שבאמתחתו. הוא נטש לחלוטין את הדיבורים והדרשות, והתמסר כל כולו למלאכת המעשה, איסוף כספי צדקה מיהודים רחמנים.

סיפור על הגאון הקדוש רבי יחזקאל לנדא זיע"א בעל ה"נודע ביהודה" (יומא דהילולא י"ז אייר)

הגאון הקדוש רבי יחזקאל לנדא זיע"א בעל ה"נודע ביהודה" ורבה של פראג, הביט בעומד נכחו בתדהמה שהתחלפה ברחמים. היה זה לייבל מעשירי ונגידי העיר, ומעמודי התווך של הקהילה, ביתו היתה פתוחה לכל אדם, ובנדיבות ובסבר פנים יפות, היה תומך בכל נצרך.

האיש עמד לפניו שפוף רועד ופניו מיוסרות ומושפלות, התברר כי איבד את כל רכושו והוא למעשה עני וחסר כל, שרשרת רצופה של מפלות כואבות פקדה את עסקיו בשנה האחרונה מחמת הבושה העדיף להעלים את מצבו מעין הציבור.

עניים הוסיפו להתדפק על דלתותיו והוא הוסיף לתמוך בהם כהרגלו ביד נדיבה. אולם כעת הגיע המצב לפת לחם ממש. האם אתה רוצה שאשיג למענך תמיכה נכבדה מקופת הקהילה? מבלי שגבאי הצדקה עצמם ידעו למי היא מיועדת, הציע הרב בעדינות.

עיניו של לייבל התכווצו בחוריהן, הוא נראה מזועזע, לא! אמר לייבל, כשקולו נחנק, לא אוכל להוסיף לחיות בעירי ולפגוש יום יום במכריי, בעודי יודע שאת מזונותי ומזונות אשתי וילדי מספקים הם, בכוונתי לצאת מן העיר להתדפק על פתחי נדיבים ולקבץ סכום כסף שיאפשר לי לשקם את עסקי.

אם כן מה תבקש ממני? שאל רבה של פראג, כשעיניו הטובות מפיקות חמלה. לייבל השפיל את עיניו ואמר בביישנות: "איגרת המלצה". יודע אני כי שמו של רבנו נישא לפניו, וכי בכוחו לפתוח דלתות רבות, בקשתי שיואיל בטובו להעניק לי איגרת חתומה בכתב ידו, הממליצה לסייע לי ברוחב לב.

רבי יחזקאל לגדא לא נהג לחלק איגרות מעין אלו, אך הפעם חרג מהרגלו, ללא אומר ודברים הוציא ממגרת שולחנו דף וקולמוס, ורשם עליו דברי המלצה חמים ביותר, בלב נרגש ובעיניים דומעות נפרד לייבל מרבו ויצא לדרכו הלא נודעת.

משל ונמשל

והקין קיימות לו לעולם הבא

שמעתי בשם גדול אחד משל נאה: עשיר מופלג שמע פעם כי בכרכי הים מוכרים אבנים יקרות במחיר הגבוה פי מאה מהמחיר שהן נמכרות במקומו, עמד ונטל כל עושרו ואף מכר את ביתו ומטלטליו וכל אשר לו וקנה בעד כל הכסף אבנים טובות ומרגליות ונסע לכרכי הים למוכרן שם, באמצע הדרך כלה ממונו ונשאר בלי פרוטה להוצאותיו נמלך בדעתו שאם ימכור כאן כמה מן האבנים הטובות, יפסיד הרבה כסף כי לא יקבל במחירן אלא חלק מועט כמה שיקבל שם, מזה עשה, חיזר על פתחי נדיבים ואמר להם אחי לו שמעוני, עני אני בשעה זו, אולם אם אבוא למקום שאני הולך אליו אהיה עשיר גדול, ברם עתה מוכרח אני לקבל צדקה, עשו איפוא עמי חסד ותנו לי אוכל ומעט כסף להוצאת הדרך עד שאגיע לעיר הסמוכה, ושם שוב אקבל מנדיבי לב, וכן עשה כל הדרך עד שהגיע לכרכי הים ומכר את האבנים הטובות במחיר עצום ונעשה עשיר מופלג, והנה כמה צער נצטער העשיר הזה עד שהגיע למה שהגיע, וודאי שעברו עליו ימים קשים מאוד, אף על פי כן לא נפלה רוחו עליו, בידעו כי הוא הולך למקום שאושר רב צפוי לו שם וקיבל עליו כל היסורים בשמחה גדולה.

והנמשל יובן, כי הצדיק חי בעולם הזה ביסורים ובודח גדול, ואף על פי שנכסים יקרים מצויים בידו והם תורה ומצוות ומעשים טובים, אי אפשר לו ליהנות מהם בעולם הזה עד שיעברו ימיו הקצובים לו מאתו ית', אבל כשיבוא לעולם המוכן לו, יתענג בכל התענוגים שאין ערוך להם, ולכן אין הוא מצטער כלל וכלל על מצב דחקו בעולם הזה, בידעו כי הוא הולך למקום שעושרו מזומן לו, להיפך הוא שמח שמחה גדולה בזכרו כי ימי הצער ימים קצרים וחטופים הם, והתענוג האמיתי יהא קיים לעולמי עד.

(אוצר משלי חסידים)

יום אחד בעודו משוטט ברחוב, קלטו אוזניו של לייבל שירה שבקעה מבית מדרש קטן, היה זה בית מדרש של חסידים. הוא נכנס פנימה ומצא קבוצת חסידים שסיימה זה עתה את תפילת שחרית, עוסקת בלגימת כוסיות 'לחיים', ובשירה עליזה הם כיבדוהו בכוסית 'לחיים' וניסו לדובבו ולברר את סיבת עצבותו.

לייבל גולל לפנייהם את שרשרת המאורעות העגומים שפקדוהו, ואת אבדן איגרתו של ה'נודע ביהודה'. שמע נא ר' יהודי, אמרו לו החסידים, מחר אנו נוסעים אל רבנו הבעל שם טוב הקדוש זיע"א, נזכיר לפניו את שמך לבקשת ברכה, רק המתן לנו עד שנשוב. חלפו ימים אחדים ובעודו מהלך ברחוב, הבחין בשניים מן החסידים שפגש בבית המדרש, רבנו ביקשנו להזדרז ולשוב אל מקומנו, כדי להודיעך שעליך לשוב מיד לביתך, אמרו לו החסידים.

לייבל לא היה חסיד, אבל החליט לציית להוראה, שנות הנודים שינו את פניו, וכשהגיע לפראג איש לא הכירו, הוא נכנס לבית המדרש ושם שמע דיבורים שהעבירו בו חלחלה, נודע לו כי רעייתו עומדת להינשא לאדם אחר. התברר כי איגרת ההמלצה של ה'נודע ביהודה' נתגלתה בכיסו של הלך שמת באחת הערים המרוחקות, עדויות על האיגרת ועל האיש המת שנשאה בכיסו, נמסרו כדת וכדין בלשכת הרבנות של פראג, ועל סמך העדויות האלה, נקבע שלייבל כבר אינו בין החיים.

לייבל מיהר לביתו של ה'נודע ביהודה'. רבי יחזקאל לנדא ישב נטוע על כיסאו בהביטו בלייבל העומד לפניו. בהתפעמות רבה האזין למעורבותו של הבעל שם טוב הקדוש זיע"א בפרשה. והביע את התפעלותו מעיניו המרחיקות ראות.

צ'ין אדם לחברו

וחי אחיך עמוך

מסופר: על הרה"ק מקופישניץ זיע"א שהתגורר בארה"ב, שבוקר אחד נסע מביתו, כדי לפגוש את אחד ממתפללי בית הכנסת שלו. האיש לא ידע שהרבי עומד לבקר. בעל הבית שפתאום ראה את האדמו"ר עומד בחדר ההמתנה, נשאר עם פה פעור ושאל: מדוע הרבי הגיע לכאן? הרי יכולתי להגיע אל הרבי מכל מקום שהיה קורא לי. חי"ק הרבי בעדינות וענה: כעת אני הוא זה שזקוק לך, לכן מן הראוי שאני אבוא אליך. רבי הפציר בעל הבית בבקשה, אמור לי במה יכול אני לעזור לך? הרבי דיבר באיטיות כשהוא מביט אל תוך עיניו של בעל הבית. ידוע לי על משפחה הזקוקה לתרומה דחופה ביותר, הבעל ללא עבודה, האשה חייבת להימצא בבית כדי לטפל בילדים הרכים. ולכן אינה יכולה לעבוד לצורך פרנסתם. חלק מהילדים חולים והיה עליהם לשלם לרופא סכומים נכבדים. ואפילו אוכל קשה להם להשיג בימים אלה. אני זקוק לסכום נכבד עבורם. אבל, מחה בעל הבית, אם הרבי הגיע רק בשביל זה, יכול היה להתקשר עימי ואני ודאי הייתי יכול להיענות לבקשה. לא, אמר הרבי, מדובר בבקשה מאד חשובה עבורי, ולכן הרגשתי צורך לגשת אליך בצורה אישית יותר. אתן כמה כסף שיבקש הרבי, ענה בעל הבית. הרבי הסביר שסכום הכסף שאדם נותן לצדקה הינו החלטה בלעדית שרק התורם יכול

להחליט. האם יכול אני לתת צ"ק? שאל בעל הבית. ודאי, ענה הרבי. על שמו של מי עלי לרשום את הצ"ק? הרבי הביט לרגע לארץ ושהה רגע לפני שענה. לאחר מכן אמר בלחש: כתוב את הצ"ק על שמו של אחיך.

כבוד הבריות גם אצל ילד

הגאון רבי איסר זלמן מלצר זיע"א, ראש ישיבת "עץ חיים" בירושלים, היה בוחן את תלמידי התלמוד תורה שעל יד הישיבה. פעם שאל שאלה, והתלמיד ענה תשובה שגויה. האיר אליו פניו ואמר לילד: "ודאי לך נתכוונת", והשמיע את הפירוש הנכון כדי להציל את כבוד הילד. אך הלה, בעקשנותו, חזר על טעותו. בסבלנות אין קץ אמר הגאון הישישי: "ודאי, הצדק איתך! רצונך רק לומר כך וכך". הילד התבצר בטעותו. התלמידים גיחכו, המורים נסערו, והילד בשלו. קם הרב והתנצל: "עלי לצאת לדקות ספורות". יצא וסגר אחריו את הדלת. הסתקרן אחד המורים ופתח את הדלת כדי סדק. ראה את הגאון הישישי צועד אנה ואנה בחוץ כשהוא משנן לעצמו ברגש: "כשנצטוונו על כבוד הבריות - גם ילדים בכלל הציוונו!". כעבור כמה דקות שב ברעננות ופנה שוב אל הילד. הסביר בפרוטרוט ובשלווה עד שהילד הבין והודה, וכך חילצו מן הבושה.

תלולא דצדקיא

שבת קודש ט"ז אייר

רבי מאיר ב"ר גדליה (מהר"ם לובלין - שע"ו)

יום שני י"ז אייר

הרה"ק רבי יחזקאל לאנדא ב"ר יהודה (נודע

ביהודה-תקנ"ג)

הרה"ק משה חיים מסדילקוב ב"ר יחיאל (דגל מחנה

אפרים - תק"ס)

הרה"ק רבי איתמר ב"ר ישראל (משמרת איתמר -

תקצ"א)

יום שלישי י"ח אייר

רבן שמעון בן יוחאי (ג"א - תתפ"א)

רבינו משה ב"ר ישראל (רמ"א - של"ב)

הרה"ק רבי שלמה מקשאנוב ב"ר משה (תקפ"ח)

הרה"ק רבי אורי מראהטין ב"ר יצחק (תרמ"ט)

יום רביעי י"ט אייר

רבינו מאיר ב"ר ברוך מרוטנברג

(מהר"ם מרוטנברג - ה"א נ"ג)

הרה"ק רבי מנחם מענדל מרימינוב ב"ר יוסף

(תקע"ה)

יום חמישי כ' אייר

הרה"ק רבי מרדכי מטשערנביל

ב"ר מנחם נחום (תקצ"ג)

יום שישי כ"א אייר

הרה"ק רבי יצחק אייזיק הלוי מפרעמיסלא ב"ר

יעקב (רזא מדימנא - תקמ"ג)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

מצווה הלכות

מאת הרה"ג נמליאל הכהן רביטובין שליט"א
מח"ס "גם אני אודך" יסודות יסודות על המעשים.

קביעות מקום בתפילה (ב')

א) עיקר קביעות מקום הוא בתפילת העמידה. (בן איש חי, שנה ראשונה, פרשת מקץ, סעיף ד')

ב) טוב אם יכול לקבוע לו מקום אצל הקיר. (קיצור שלחן ערוך, סימן י"ב, סעיף י')

ג) מי שהגיע לבית הכנסת מאוחר, ורואה שיש לו אפשרות, או להתפלל במקומו הקבוע, אך מחמת כן יצטרך לדלג מפסוקי דזמרה, או להתפלל שלא במקומו הקבוע, ויאמר כל פסוקי דזמרה, אז מוטב שיתפלל במקומו הקבוע. (אשי ישראל, פרק ט', הערה מ')

ד) אבל ל"ע, שצריך להתפלל לפני העמוד, ואין באפשרותו להתפלל בבית הכנסת הקבוע שלו, יכול מצד כיבוד אב ואם לשנות בית הכנסת. (קובץ תשובות, ח"ב, סימן ט')

לע"נ

הרה"ק רבי מנחם מענדל מרימינוב ב"ר יוסף זכותו תגן עלינו ועל כל ישראל נלב"ע+י"ט אייר תנצב"ה

קרית קרעטשניף רחובות

טל': 052-7144471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

בחסות רשת חנויות

גל פז